

Dosarul nr. 4r-2474/2024 (4-23057638-02-4r-05062024)

Judecător: Ana Cucerescu

DECIZIE
În numele Legii

09 aprilie 2024

mun.

Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele completului, judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Olga Cojocaru și Vladislav

Schibin

A examinat în ordine de recurs, *fără participarea părților*, recursul declarat de avocatul Sergiu Moraru, în interesele contravenientei Tauber Marina, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 aprilie 2024 în cauza contravențională în privința contravenientei Tauber Marina învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 225 alin. (2) Cod contravențional al RM,

Termenii de examinare a cauzei:

în instanța de fond: 20.04.2023 - 30.04.2024;

în instanța de recurs: 05.06.2024 - 09.04.2025.

Procedura de înștiințare legală a fost efectuată.

Asupra recursului declarat de avocatul Sergiu Moraru, în interesele contravenientei Tauber Marina, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 aprilie 2024 în cauza contravențională în privința contravenientei Tauber Marina învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 225 alin. (2) Cod contravențional al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru -

CONSTATĂ:

1. Tauber Marina ***** la 13 martie 2023, între orele 14:30-15:50, aflându-se în mun. Chișinău, bd. Dacia 10, în urma înțelegerii prealabile cu un grup de personae, intenționat, prin deplasarea repetată pe trecerea de pietoni, a blocat banda de circulație a transportului rutier pe ambele sensuri de deplasare, fapt care contravine prevederilor pct. 3, 5 din Regulamentul Circulației Rutiere.

La 29 martie 2023, agentul constatator, din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica, Comescu Nicolae, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05905160 și a constatat fapta contravențională, reținând în sarcina Marinei Tauber contravenția prevăzută de art. 225, alin. (2) Cod contravențional.

În urma celor constatate, la data de 29.03.2023, prin decizia de sancționare, contravenientei Tauber Marina i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 70 unități convenționale, ceea ce constituie 3 500 lei.

La 12 aprilie 2023, Tauber Marina a depus la Inspectoratul de Poliție Botanica o contestație (f.d.67-72) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare din 29.03.2023, prin care a solicitat anularea actelor contestate, întocmite de către agentul constator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica.

În motivarea solicitării formulate, a invocat că întrunirea cu cetățenii din sectorul Botanica, mun. Chișinău, din data de 13.03.2023, s-a făcut pentru a discuta chestiuni conexe compensării facturilor la energia electrică, gaze naturale, etc. și alte probleme de interes major, când s-a decis, în mod spontan organizarea unui flash mob prin trecerea repetată a străzii la trecerea de pietoni.

Menționează că conform uzanțelor internaționale, un *flash mob* este o adunare bruscă a unui grup mare de oameni care au fost anunțați, de obicei cu scurtă notificare, prin Internet pentru a efectua o anumită acțiune într-un cadru public. De cele mai multe ori se termină aproape la fel de repede când începe și este considerat o tendință pe Internet. Se realizează adesea pentru divertisment și/sau satiră sau pentru semnalarea anumitor probleme sociale. Reieșind din practica CEDO, în materia dreptului fundamental la întrunire și libertatea de exprimare, se impune justa concluzie că o acțiune de *flash mob*, nu necesită o permisiune a statului (administrației publice locale).

Mai relatează autorul contestației că dreptul la libertatea de întrunire pașnică este un drept fundamental într-o societate democratică și, la fel ca dreptul la libertatea de exprimare, constituie unul din fundamentele unei asemenea societăți. Prin urmare, acesta nu ar trebui interpretat în mod restrictiv [*Djavit An împotriva Turciei*, 2003, pct 56; *Kudrevicius și alții împotriva Lituaniei (MC)*, 2015, pct.91]. Protejarea opiniilor și a libertății de exprimare a acestora constituie unul dintre obiectivele libertății de întrunire și de asociere, consacrată la art. 11 (*Partidul Libertății și Democrației (OZDEP) împotriva Turciei (MC)*, 1999, pct.37). Noțiunea de „întrunire” este una autonomă și se referă în special la adunările care nu fac obiectul unei reglementări juridice naționale, indiferent dacă acestea sunt sau nu supuse obligației de notificare sau de autorizare, sau dacă sunt scutite de asemenea proceduri. Astfel, Curtea a constatat că art. 11 se aplică unor „ieșiri”, în cadrul cărora grupuri de persoane acționează în mod coordonat și cu un scop precis, pentru a exprima un mesaj politic; reclamantul consideră că, în speță, nu era vorba despre „marșuri” sau „întruniri” care ar fi trebuit să fie supuse obligației de notificare, în temeiul legislației naționale aplicabile (*Navalnyy împotriva Rusiei (MC)*, 2018, pct. 108J. Mai susține că Curtea a constatat că întrunirea descrisă de reclamant ca fiind un „Flashmob” putea fi considerată o adunare, indiferent dacă

aceasta intra sau nu sub incidența noțiunilor de „eveniment public” sau „demonstrație statică”, prevăzute de dreptul intern (*Obote împotriva Rusiei, 2019, pct.35*), cu referire la noțiunea autonomă de „întrunire”, prevăzută de Convenție. Subliniază contestatarul că ocuparea pașnică a unui spațiu pentru o perioadă lungă de timp, deși constituie o încălcare evidentă a dreptului intern, poate fi considerată o „întrunire pașnică” (*Cisse împotriva Franței, 2002, pct. 39-40; Tuskia și alții împotriva Georgiei, 2018, pct.73; Annenkov și alții împotriva Rusiei, 2017, pct. 123*).

Mai invocă contestatarul că la momentul petrecerii acțiunii de *flash mob*, precum și la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, Marina Tauber deținea calitatea deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Legislatura a XI-a, din partea PP „Șor”, fapt despre care a fost înștiințat agentul constator, atât la momentul întocmirii procesului verbal de audiere a dnei Marina Tauber cât și reiterat suplimentar la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție. Susține că în conformitate cu Capitolul II, al Legii nr.39 din 07.04.94 despre statutul deputatului în parlament, deputatul nu poate fi persecutat sau tras la răspundere juridică sub nici o formă pentru opiniile politice sau voturile exprimate în exercitarea mandatului, nu poate fi reținut, arestat, percheziționat cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată pe cauză penală ori contravențională fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului după ascultarea sa. Cererea la reținere, arest, percheziție sau trimitere în judecată penală ori contravențională este adresată Președintelui Parlamentului de către Procurorul General. Președintele Parlamentului o aduce la cunoștință deputaților în ședință publică în cel mult 7 zile de la parvenirea acesteia și o trimite de îndată spre examinare Comisiei juridice, pentru numiri și imunități, care, în cel mult 15 zile, va constata existența unor motive temeinice pentru aprobarea cererii. Hotărârea comisiei este adoptată prin votul secret a cel puțin jumătate plus unul din membrii ei. Astfel, concluzionează contestatarul asupra faptului că pentru orice sancționare penală sau contravențională este imperativ necesară încuviințarea parlamentului. Urmează a fi amintit exemplul când la data de 19 februarie 2004, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 41 cu privire la constituirea Comisiei pentru exprimarea votului secret asupra cererii Procurorului General privind ridicarea imunității și tragerea la răspundere administrativă a deputatului în Parlament Iurie Roșca. Astfel, consideră contestatarul că se impune justa concluzie că agentul constator nu putea purcede la întocmirea proceselor verbale cu privire la contravenție și aplicarea amenzilor fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 aprilie 2024 s-a respins contestația depusă de Tauber Marina *****, născută la *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05905160 și deciziei de sancționare din 29.03.2023, întocmite de către agentul constator din

cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica, în baza art. 225, alin. (2) din Cod contravențional, ca neîntemeiată.

3. Împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 30 aprilie 2024 a declarat recurs avocatul Sergiu Moraru, în interesele contravenientei Tauber Marina, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a Hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 30 aprilie 2024, nr.4-23057638-12-5r-20042023, emisă în dosarul nr.5r-2470/2023. Emiterea unei Decizii de încetare a procesului contravențional în privința dnei Marina Tauber, în temeiul prevederilor art. 441 lit. a), lit. b) și lit. f) al Codului Contravențional.

În motivarea recursului avocatul recurent a menționat că, la momentul petrecerii acțiunii de *flash mob* precum și la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, Tauber Marina deținea calitatea de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, fapt care facea imposibilă intentarea acțiunii contravenționale și tragerea la răspundere contravențională de agentul constator al IP Botanica.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2) al Legii nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în parlament, deputatul nu poate fi persecutat sau tras la răspundere juridică sub nici o formă pentru opiniile politice sau voturile exprimate în exercitarea mandatului.

Potrivit art.10 alin. (2) și alin. (6) al aceleiași legi, cererea la reținere, arest, percheziție sau trimitere în judecată penală ori contravențională (a deputatului) este adresată Președintelui Parlamentului de către Procurorul General. Acțiunea penală împotriva deputatului poate fi intentată numai de Procurorul General.

Urmează a fi amintit exemplul când la data de 19 februarie 2004, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr.41 cu privire la constituirea Comisiei pentru exprimarea votului secret asupra cererii Procurorului General privind ridicarea imunității și tragerea la răspundere administrativă a deputatului în Parlament, Iurie ROȘCA.

Astfel, se impune concluzia, că agentul constator a IP Botanica, nu putea intenta o acțiune contravențională și nu putea să tragă la răspundere contravențională (aplica sancțiunea sub formă de amendă) un deputat în Parlamentul Republicii Moldova, fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului.

În corespundere cu norma de la art. 225 alin. (1) și alin. (2) al Codului contravențional, componența contravențională se manifestă prin acțiunile de (1) Blocare intenționată a unei benzi de circulație sau a arterelor de transport care a provocat sau care ar putea provoca perturbarea funcționării normale a transportului auto, feroviar, fluvial; (2) Acțiunile specificate la alin. (1) însoțite de pericol pentru viața și sănătatea oamenilor ori săvârșite în urma înțelegerii prealabile a unui grup de persoane.

Întrunirea cu cetățenii din sectorul Botanica, mun. Chișinău din 13.03.2023

s-a făcut pentru a discuta chestiuni conexe compensării facturilor la energia electrică, gaze naturale, etc. și alte probleme de interes major, în mod spontan, fără o înțelegere prealabilă, a avut loc un „flash mob”, prin traversarea de două ori la trecerea de pietoni (în ambele sensuri) a bulevardului Dacia.

Potrivit uzanțelor internaționale, un *flash mob* este o adunare bruscă a unui grup de oameni pentru o anumită acțiune într-un cadru public. De cele mai multe ori se termină la scurt timp după începere. Reieșind din practica CEDO, în materia dreptului fundamental la întrunire și libertatea de exprimare, se impune justa concluzie că o acțiune de *flash mob*, nu necesită o permisiune a statului (administrației publice locale).

Dna Tauber Marina a participat la acea întrunire cu caracter politic și social, prin prisma dreptului la libertatea de întrunire pașnică, care este un drept fundamental într-o societate democratică și, la fel ca dreptul la libertatea de exprimare, constituie unul din fundamentele unei asemenea societăți. Prin urmare, acesta nu ar trebui interpretat în mod restrictiv și nu constituie contravenție.

Marina Tauber a fost sancționată pentru o faptă neprevăzută de Codul Contravențional ca fiind contravenție, or, traversarea de către orice persoană a unei benzi de circulație sau a arterelor de transport, la trecerea de pietoni, nu reprezintă o contravenție.

Potrivit circumstanțelor descrise în procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia contestată, sunt descrise fapte care au avut loc la data de 13 martie 2023.

În corespundere cu prevederile art. 30 alin. (1) și alin. (2) al Codului contravențional, prescripția înlătură răspunderea contravențională, iar termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.

Din considerent că din 13 martie 2023 până la 30.04.2024 (data emiterii Hotărârii contestate) a trecut un termen de peste un an de zile, a intervenit termenul de prescripție pentru tragere la răspundere contravențională.

Din aceste motive, instanța de judecată urma să emită o hotărâre de încetare a procesului contravențional, în temeiul art. 441 lit. b), f) și în condițiile art. 461 Cod contravențional.

Faptelor Marinei Tauber din 13.03.2023, de traversare repetată (de două ori) la trecerea de pietoni a bd. Dacia din mun. Chișinău, i-a fost dată o încadrare juridică greșită, o astfel de faptă nefiind o contravenție.

Din aceste considerente, instanța de judecată urma să emită o hotărâre de încetare a procesului contravențional, în temeiul art. 441 lit. a) și în condițiile art. 461 Cod contravențional.

4. În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art. 471 alin. (2) Cod Contravențional, agentul constator, și contravenientul au

fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Examinând hotărârea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a respinge recursul declarat de persoana în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional Toncoglaz Anatolie împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 30 aprilie 2024, ca fiind nefondat*, reieșind din următoarele considerente.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzățiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art. 458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Colegiul subliniază că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Hotărârea judecătorească cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art. 462 Cod contravențional.

5.2. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că, Tauber Marina ***** la 13 martie 2023, între orele 14:30-15:50, aflându-se în mun.

Chișinău, bd. Dacia 10, în urma înțelegerii prealabile cu un grup de persoane, intenționat, prin deplasarea repetată pe trecerea de pietoni, a blocat banda de circulație a transportului rutier pe ambele sensuri de deplasare, fapt care contravine prevederilor pct. 3, 5 din Regulamentul Circulației Rutiere.

La 29 martie 2023, agentul constatator, din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica, Comescu Nicolae, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05905160 și a constatat fapta contravențională, reținând în sarcina Marinei Tauber contravenția prevăzută de art. 225, alin. (2) Cod contravențional, iar prin decizia de sancționare din aceeași dată, contravenientei Tauber Marina i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 70 unități convenționale, ceea ce constituie 3 500 lei.

Nefiind de acord cu procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, la 12 aprilie 2023, Tauber Marina a depus la Inspectoratul de Poliție Botanica o contestație (f.d.67-72) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare din 29.03.2023, prin care a solicitat anularea actelor contestate, întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 30 aprilie 2024 s-a respins contestația depusă de Tauber Marina *****, născută la *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05905160 și deciziei de sancționare din 29.03.2023, întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica, în baza art. 225, alin. (2) din Cod contravențional, ca neîntemeiată.

5.3. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că avocatul recurent nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art. 458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia și raportând la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța de recurs constată că dispozițiile legale au fost respectate.

Colegiul reține că, Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție.

Sub aspectul legalității procesului verbal, instanța de recurs denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță pentru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 Cod contravențional.

Astfel procesul-verbal cuprinde toate mențiunile prevăzute la art. 443 Cod contravențional, descrierea faptei fiind amplă, detaliată, cu arătarea tuturor împrejurărilor în care contravenția a fost săvârșită, inclusiv datele de identitate ale agentului constatatator și denumirea autorității pe care o reprezintă, date de identitate ale persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, fapta contravențională, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională. Procesul-verbal este semnat pe fiecare pagină de agentul constatatator.

Mai mult ca atât, instanța de recurs consideră că, dispozițiile legale pertinente au fost corect menționate de către agentul constatatator, sancțiunea fiind aplicată cu respectarea prevederilor legale referitoare la cuantumul amenzii.

Potrivit art. 445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

5.4. Sub aspectul temeiniciei procesului verbal, instanța de recurs reține că situația de fapt reținută în procesul verbal corespunde realității.

Conform art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Reieșind din cerințele alin. (1) art. 442 al Codului contravențional procesul – verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În conformitate cu prevederile art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, concluziile agentului constator aferent vinovăției contravenientei Tauber Marina în comiterea încălcării prevederilor art. 225 alin. (2) Cod contravențional, sunt fondate, iar acuzarea formulată de agentul constator se întemeiază pe probe certe și concludente, la materialele procesului contravențional au fost anexate probe materiale care confirmă fapta incriminată de agentul constator contravenientei, ceea ce echivalează cu îndeplinirea obligației pozitive a agentului constator de demonstrare a vinovăției acesteia. Or, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de codul contravențional, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Astfel, cumulul de probe administrat la materialele cauzei confirmă fără echivoc, că Tauber Marina contrar alegerii avocatului, inclusiv din cererea de recurs, se face vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 225 alin. (2) Cod contravențional.

Potrivit art. 225 alin. (2) Cod contravențional prevede răspundere pentru, *acțiunile* specificate la alin. (1) (Blocarea intenționată a unei benzi de circulație sau a arterelor de transport care a provocat sau care ar putea provoca perturbarea funcționării normale a transportului auto, feroviar, fluvial), însoțite de pericol pentru mața și sănătatea oamenilor ori săvârșite în urma înțelegerii prealabile a unui grup de persoane, ori însoțite de controlul nelegitim al încărcăturii, bagajului sau al documentelor, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

În legislația Republicii Moldova, ca și în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994)). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-și probeze nevinovăția.

Instanța de recurs reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterând importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală”, a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească și pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

5.5. Prin urmare cu privire la temeinicia procesului verbal de constatare a contravenției, Colegiul penal reține, că la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție agentul constator a acumulat suficiente probe pertinente și concludente ce demonstrează vina contravenientului. Astfel, sub aspectul temeiniciei procesului verbal, instanța de recurs reține că situația de fapt reținută în procesul verbal corespunde realității.

Colegiul penal denotă că, procesul-verbal contestat a fost întocmit și perfectat în prezența făptuitorului, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și

obligățiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia aplicată în privința sa, fapt confirmat prin semnătura acesteia, contravenienta indicând că nu este de acord cu motivele expuse în procesul verbal.

6. Prin prisma celor ce preced, Colegiul va da o apreciere critică argumentelor părții apărări, așa cum nu a fost demonstrat prin nici o probă pertinentă și concludentă că, agentul constator a comis o eroare în ceea ce privește stabilirea faptei contravenției, cât și a tuturor circumstanțelor cauzei.

Raportând circumstanțele de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești la normele de drept aplicabile cazului, inclusiv și cele invocate de către avocatul petiționarei, instanța de recurs găsește fondate concluziile agentului constator aferent vinovăției contravenientei Tauber Marina în blocarea benzii de circulație a transportului rutier pe ambele sensuri de deplasare de pe bd. Dacia, prin deplasarea repetată pe trecerea de pietoni, prin ce a încălcat prevederile pct. pct. 3, 5 din Regulamentul Circulației Rutiere.

Colegiul reține că fapta reținută în sarcina contravenientei este confirmată și prin materialul probator administrat în cauza contravențională, și anume:

-Decizie privind inițierea procedurii contravenționale din 15.03.2023, pe faptul acțiunilor ilegale din 13.03.2023, ora 14:30-15:50 pe adresa mun. Chișinău, str. bd. Dacia 14, în fața supermarketului Nr.1;

-Raportul din 15.03.2023, prin care s-a stabilit că la 13.03.2023 în REI-II a IP Botanica au fost înregistrate 11 apeluri la 112, de la diferite persoane, prin care se comunică despre blocarea traseului pe bd. Dacia 14, 5, 16 și alte numere. Materialele înregistrate cu nr. 4108, 4109, 4110, 4111, 4112, 4113, 4116, 4117, 4118, 4119, 4131 au fost conexe într-o singură procedură.

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 15:00, material nr.4106;

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 16:02, material nr.4112;

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 16:01, material nr.4111;

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 16:00, material nr.4110;

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 15:33, material nr.4109;

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 15:45, material nr.4108;

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 16:03, material nr.4113;

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 16:38, material nr.4116;

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 16:39, material nr.4117;

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 16:40, material nr.4118;

-Informație 112 din 13.03.2023, ora 16:41, material nr.4119;

-Raport din 13.03.2023, material nr.4131 (f.d. 15-37, 38).

- **Procesul-verbal de audiere a martorului Pădure Alexandru din 15.03.2023**, care a declarat că la data de 13.03.2023 a fost la serviciu la restaurantul Vasabi, de pe bd. Dacia 4/1, mun. Chișinău, unde aproximativ la ora 15:00 a observat că pe trecerea de pietoni de pe bd. Dacia 10 (intersecție) din

ambele sensuri spre sect. Centru și dinspre sect. Centru spre Aeroport erau blocate de o mulțime de persoane, aproximativ 300 la număr. Careva persoane aveau banere în mână, însă nu a observat ce era scris pe ele. Dintre persoanele din mulțime a cunoscut-o pe deputata Marina Tauber ; (f.d. 39-40)

- **Procesul-verbal de audiere a martorului Sajin Igor din 15.03.2023**, care a declarat că în mun. Chișinău, bd. Dacia, 10, la data de 13.03.2023, în perioada de timp 15:00-16:00, s-au adunat un grup de persoane în jurul de 70-80, care au blocat trecerea de pietoni ; (f.d. 41-42)

- **Procesul-verbal de audiere a martorului Dobrin Gheorghe din 15.03.2023**, care a declarat că în mun. Chișinău, bd. Dacia, 10. la data de 13.03.2023, în perioada de timp 15:00-16:00 a fost la supermarket, unde a observat că în fața magazinului Nr. 1 s-au adunat un grup de persoane în jurul de 70-200, unde au stat în grup, de ei s-a apropiat deputata Marina Tauber, după care persoanele date au început să traverseze bd. Dacia;

(f.d.

43-44)

- **Procesul-verbal de audiere a martorului Ababii Valeria din 15.03.2023**, care a declarat despre traversarea permanentă a unui grup de persoane pe data de 13.03.2023 pe trecerea de pietoni din fața marketului Nr. 1. Din acest motiv s-a creat ambuteiaj imens în trafic. A auzit că la flash mob se afla și doamna Tauber Marina, însă personal nu a văzut-o; (f.d. 45-46)

- **Procesul-verbal de audiere a martorului Corjan Dorina din 15.03.2023**, care a declarat că la data de 13.03.2023 aproximativ la ora 15:00-16:00, fiind la serviciu la pateseria „La mamuca” de pe bd. Dacia 14/1, mun. Chișinău, pe trecerea de pietoni de pe bd. Dacia intersecție cu Matei Milo intersecție Fulgulești a observat o mulțime de persoane aproximativ 300- 400 care protestau pe trecerea de pietoni în ambele sensuri pe bd. Dacia, blocând traseul, respectiv fiind stopate automobilele. Din trecere a cunoscut-o pe deputata Marina Tauber din mulțime; (f.d. 47-48)

- **Procesul-verbal de audiere a martorului Coadă Magdalena din 15.03.2023**, care a declarat că la 13.03.2023 a observat în apropierea străzii Matei M. pe bd. Dacia pe ambele sensuri un grup de persoane necunoscute în frunte cu deputata Marina Tauber care se revoltau, blocând ambele sensuri de deplasare pe carosabil, toate s-au petrecut în jurul orelor 15:30 și a durat aproximativ 30 minute; (f.d. 49-50)

- **Procesul-verbal de audiere a martorului Pricop Iulia din 15.03.2023**, care a declarat că la data de 13.03.2023, a venit la sevicu la orele 16:00, iar în acel moment a observat un grup de persoane în număr aproximativ de 300, însă careva

din persoane nu a cunoscut. Persoanele se aflau în apropierea străzii Matei Millo, deplasându-se pe trotuat, în apropierea magazinului Nr.1 ;
(f.d. 51-52)

- **Procesul-verbal de audiere a martorului Telipas Valentina din 15.03.2023**, care a declarat că la data de 13.03.2023, în jurul orelor 15:00, a observat în apropierea străzii Matei Milo un grup de persoane necunoscut, în număr de aproximativ de 300, care protestau în centrul străzii, fiind blocate ambele străzi ale carosabilului cât și pe trecerea de pietoni pe ambele sensuri fiind și prezentă Marina Tauber ; (f.d. 53-54)

- **Procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 15.03.2023**, acțiune procesuală ridicare a înregistrărilor video și foto, păstrate pe 2 CD cu denumirile „Foto 13.03.2023” și „Video 13.03.2023” ;
(f.d. 56-57)

- **Suport electronic**, 2 CD cu denumirile „Foto 13.03.2023” și „Video 13.03.2023”.

- **Procesul-verbal de examinare din 15.03.2023**, acțiune procesuală de examinare a înregistrărilor-59 imagini foto;
(f.d. 59-61)

- **Procesul-verbal de examinare din 16.03.2023**, acțiune procesuală de examinare a înregistrărilor video din 13.03.2023, cu 9 fișiere video;
(f.d. 62-64)

- **Planșe ilustrative;** (f.d. 65-80)

- **Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05905522 din 22.03.2023**, întocmit în baza art. 336 alin. (l) Cod contravențional în privința lui Cecan Dumitru, fapta prejudiciabilă din 13.03.2023, ora 16:00-17:00, din mun. Chișinău, str. bd. Dacia, 5 ;
(f.d. 81)

- **Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05905523 din 22.03.2023**, întocmit în baza art. 353 alin. (l) Cod contravențional în privința lui Cuzuioc Ghenadie, fapta prejudiciabilă din 13.03.2023, ora 16:00-17:00, din mun. Chișinău, str. bd. Dacia, 5 ;
(f.d. 82)

- **Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05905521 din 22.03.2023** întocmit în baza art. 359 alin. (l) Cod contravențional în privința lui Cecan Dumitru, fapta prejudiciabilă din 13.03.2023, ora 16:00-17:00, din mun. Chișinău, str. bd. Dacia, 5 ;
(f.d. 83)

Proces-verbal de audiere a Marinei Tauber din 24.03.2023, care a relatat circumstanțele de fapt care au avut loc din 13.03.2023 ora 14:00-14:30, bd. Dacia

10, nerecunoscând vina în cele incriminate ;
(f.d. 89-90)

Partea apărării în susținerea poziției sale a prezentat instanței spre cercetare următoarele mijloace de probă:

- ***Declarațiile martorului Ababii Valeria, care fiind audiată în ședința de judecată a declarat că*** a fost aproximativ un an în urmă, activa la Victoria Bank, agenția Budapesta, bd. Dacia în ziua respectivă a fost un protest cine a organizat nu cunoaște, au fost mai mulți oameni de diferite categorii și vârste și blocau accesul mașinilor ca să circule mai ușor având și anumite bannere în mână. În acea zi s-au apropiat clienți în filiala unde activa și speculau informația că acest grup de oameni ar fi fost organizat de către doamna Tauber. După câteva zile s-a apropiat cineva de la IP și au solicitat ca cineva din angajați să dea date despre acest eveniment. A comunicat tot ce a văzut și a auzit. Evenimentul a avut loc după masă, orele 14:00-15:00. În sediu unde lucra este foarte vizibil drumul bd. Dacia se vede și se aude, pe lângă faptul că activa înăuntru poate ieși afară ca să ajute clienții pentru că poate cineva cere ajutor la bancomat, iar când ieșea în stradă se auzeau vorbe, lumea discuta și la fel și clienții din bancă discutau despre acest protest. A văzut și din sediu și de afară. Acțiunea de protest a durat timp de o oră sigur, din ceia ce a observat, persoanele date nu stăteau pe un singur loc, ele circulau pe tot bulevardul. *Pe Tauber Marina nu o cunoaște, doar a fost audiată și a fost întrebată de către polițist ca să ofere informație despre ce a văzut, nu are tangență cu Tauber sau cu politicul. Pe Tauber nu a văzut în acel grup de persoane care participau la protest, atât timp cât privea protestul pe ea personal nu a văzut-o deloc.* Când era în interiorul oficiului clienții care așteptau în rând discutau că personale vorbeau că plecau spre autobuzele pregătite pentru ei și că Tauber Marina a organizat aceste autobuze. Nu cunoaște identitatea la unul din acești clienți care spuneau aceste lucruri pentru că nu are tangență cu politicul ca să urmărească cine și cu ce se ocupă. Bulevardul Dacia are treceri de pietoni din ambele părți, grupurile de oameni care treceau mergeau în continuu din ambele părți și se formau ambuteiaje mari, indiferent că șoferii claxonau ca să le permită să treacă mai departe acest proces era foarte rar oprit. Uneori era oprit mersul și oamenii permiteau să treacă, poliția care era acolo nu a fost implicată în aceia ca să oprească acest eveniment. Oamenii care participau la protest opreau uneori și permiteau mașinilor să treacă fără să intervină poliția. A fost audiată în încăperea filialei unde activa, polițistul a spus că audiază toți agenții economici sau angajații acestora, activa pe bd. Dacia 14/1, mun. Chișinău. Trecerea de pietoni se află foarte aproape de sediul încăperii în care activa se vede de la geam ;
(f.d. 146)

6.1. Circumstanțele speței relevă că, probele anexate de către agentul constator sunt pertinente în sensul probării situației din data de 13 martie 2023,

ora 14:30-15:50, or, constatările acestuia se referă la o situație juridică a evenimentelor din 13 martie 2023, ora 14:30-15:50, în mun. Chișinău, str. bd.Dacia 10, Tauber Marina, în urma înțelegerii prealabile cu un grup de persoane intenționat a blocat banda de circulație transportului rutier pe ambele sensuri de deplasare pe str. bd.Dacia prin deplasarea repetată pe trecerea de pietoni, fapt care contravine prevederilor pct.3, 5 din Regulamentul Circulației Rutiere.

Prin urmare, analizând probele administrate la dosar, Colegiul penal confirmă concluzia instanței de fond că, vinovăția Marinei Tauber de săvârșirea faptelor comise, integral este confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional, astfel încât coroborează cu cumulul de probe administrat la materialele cauzei și confirmă fără echivoc, că Tauber Marina contrar alegațiilor avocatului său, inclusiv din cererea de recurs, se face vinovată de blacarea benzilor de circulație a transportului rutier, încălcând astfel prevederile art. 225 alin. (2) Cod contravențional.

Astfel, instanța constată că la examinarea cauzei contravenționale, agentul constator, a prezentat probe suficiente întru confirmarea vinovăției Marinei Tauber, în comiterea faptei contravenționale prevăzute de art. 225 alin. (2) Cod contravențional. Instanța apreciază ca fiind declarative afirmațiile avocatului Sergiu Moraru, în interesele contravenientei Tauber Marina drept temei pentru anularea procesului-verbal precum că, la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, Tauber Marina deținea calitatea de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, fapt care facea imposibilă intentarea acțiunii contravenționale și tragerea la răspundere contravențională de agentul constator al IP Botanica, or, reieșind din cerințele art.70 alin. (3) din Constituție, deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa.

În conformitate cu art.10 alin. (1) din Legea nr. 39 din 07 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament, deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată pe cauză penală ori contravențională fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului după ascultarea sa.

Raportînd prevederile legale citate supra la circumstanțele de fapt ale cauzei, Colegiul penal reține că, în privința Marinei Tauber nu a fost efectuate acțiuni procesuale de reținere, arestare, percheziționare sau trimitere în judecată pe cauză penală ori contravențională, iar ca urmare, prevederile legale menționate supra, la caz, nu sunt aplicabile, întrucât în privința acesteia a fost examinată și adoptată decizia de sancționare de către agentul constator și, ulterior remisă instanței de judecată din motivul contestării procesului-verbal cu privire la contravenție, iar încuviințarea prealabilă a Parlamentului, nu era necesară.

Colegiul penal al instanței de recurs, cu titlu de informare a reținut că, fiind

examinată excepția de neconstituționalitate a articolului 10 alin. (2) din Legea nr. 39 din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament și a articolului 94 alin. (2) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797 din 2 aprilie 1996, ridicată de către dnii avocați Gheorghe Ulianoschi și Corina Stratan, în dosarul nr. 1a-806/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău, Curtea Constituțională a RM menționează că, pornind de la prevederile articolului 2 alin.(1) din Constituție, imunitatea parlamentară este concepută ca mijloc de apărare a Parlamentului, în calitatea sa de instituție aleasă în mod democratic, în scopul protecției independenței acestuia de presiunile exterioare și în vederea asigurării pentru membrii săi a posibilității de a se exprima politic și de a-și îndeplini sarcinile în calitate de reprezentanți ai poporului. În același timp, prin Hotărârea sa nr. 2 din 20 ianuarie 2015, în care a interpretat inclusiv articolul 70 din Constituție, Curtea Constituțională a menționat că „ [fiind] limitată în timp și reglementată de norme specifice, referitoare mai ales la suspendarea cursului prescrierii, imunitatea nu constituie decât un obstacol procedural temporar în calea desfășurării procedurilor penale, obstacol care însă nu anulează pentru partea interesată posibilitatea de soluționare definitivă a litigiului” (§ 62). Astfel, Curtea subliniază că întinderea acestei protecții nu poate fi una nelimitată și amintește, în acest sens, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, conform căreia „protecția este relativă; este limitată în timp, la durata mandatului parlamentar, realizându-se prin condiționarea dreptului de a cere urmărirea penală pentru fapte săvârșite în exercițiul funcției” (*Kart v. Turcia*, 3 decembrie 2009, § 98).

De altfel, Curtea Europeană a stabilit în jurisprudența sa principiul conform căruia nu este compatibil cu preeminența dreptului, într-o societate democratică, faptul că un stat poate sustrage de la competența tribunalelor o serie întreagă de acțiuni civile și penale și poate exonera de orice responsabilitate grupuri sau categorii extinse de persoane (*Kart v. Turcia*, § 65; *A. v. Regatul Unit*, 17 decembrie 2002, § 63; *Cordova v. Italia (nr. 1)*, 30 ianuarie 2003, § 58). Astfel, consecventă cu jurisprudența sa, Curtea Constituțională menționează că imunitatea parlamentară începe odată cu validarea mandatului de deputat și încetează la data încheierii mandatului, în cazurile și în condițiile prevăzute de Constituție. Având în vedere rațiunea imunității parlamentare, extinderea sa la probleme care nu au nimic în comun cu funcția publică nu face decât să afecteze gradul de încredere al publicului în sistemul democrației parlamentare.

Sub egida acestor rigori de drept, raportate la cele de fapt, instanța de recurs apreciază critic poziția apărării prin care invocă faptul că nu au încălcat prevederile legale în ziua de 13 martie 2023, dar au organizat un *flash mob*, pentru a discuta chestiuni conexe compensării facturilor la energia electrică, gaze naturale, etc. și alte probleme de interes major. În mod spontan, fără o înțelegere prealabilă, prin traversarea de două ori la trecerea de pietoni (în ambele sensuri) a bulevardului

Dacia, pentru care nu era necesară autorizare prealabilă. Or, jurisprudența CtEDO elucidează aspecte ce țin de organizarea unei manifestări fără autorizare prealabilă (flash mob), explicând că dispersarea și sancționarea persoanelor care participă la un flashmob, *care nu amenință ordinea publică*, nu încalcă drepturile fundamentale ale participanților.

Sub acest aspect, Colegiul reține că prin acțiunile sale intenționate Tauber Marina a atentat la relațiile sociale cu privire la securitatea participanților la trafic, fiind stabilit în acțiunile Tauber Marina încălcarea prevederilor legale ale Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, iar acțiunile acestuia legal au fost încadrate în baza art. 225 alin. (2) din Codul contravențional.

Instanța de recurs menționează că, procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și persoana în privința căruia a fost întocmit procesul se bucură de prezumția de veridicitate, aplicabilă actelor administrative, în cazul în care a fost întocmit legal.

În contextul circumstanțelor arătate, Colegiul reține că prezumția de legalitate și temeinicie de care se bucură procesul verbal de constatare a contravenției, ca și act autentic nu a fost răsturnată de către făptuitor, deși i s-a creat cadrul necesar și suficient în acest sens. Astfel, coroborând probele cercetate cu prevederile legale citate, Colegiul penal concluzionează că Tauber Marina este culpabilă de comiterea contravenției prevăzute de art. 225 alin. (2) Cod contravențional.

Astfel, instanța studiind și analizând procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI05905160 și deciziei de sancționare din 29.03.2023, întocmit de către agentul constator, în baza art. 225 alin. (2) Cod contravențional, a stabilit că procesul-verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel s-a dovedit cu certitudine că argumentele invocate de avocatul Sergiu Moraru, în interesele Marinei Tauber, sunt neîntemeiate și au ca scop încercarea de a se eschiva de la răspunderea și pedeapsa contravențională.

6.2. Prin urmare, raportând împrejurările de fapt avute loc la circumstanțele de drept stabilite de către agentul constator, instanța de recurs consideră că Tauber Marina ***** la data de 13.03.2023, orele 14:30-15:50, aflându-se în mun. Chișinău, str. bd.Dacia 10, în urma înțelegerii prealabile cu un grup de personae, intenționat, prin deplasarea repetată pe trecerea de pietoni, a blocat banda de circulație a transportului rutier pe ambele sensuri de deplasare, fapt care contravine prevederilor pct.3, 5 din Regulamentul Circulației Rutiere și pentru care a fost recunoscută vinovată de săvârșirea contravenției prevăzută de art. 225 alin. (2) din Codul Contravențional al RM, acțiunile specificate la alin. (1) (Blocarea intenționată a unei benzi de circulație sau a arterelor de transport care a provocat sau care ar putea provoca perturbarea funcționării normale a transportului auto,

feroviar, fluvial), însoțite de pericol pentru viața și sănătatea oamenilor ori săvârșite în urma înțelegerii prealabile a unui grup de persoane, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune, *se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.*

Conform art. 425 alin. (5) din același Cod, sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prevederile codului.

În continuare, instanța de recurs ajunge la ferma convingere că, probele administrate de către agentul constatator dovedesc incontestabil vinovăția contravenientei, în comiterea faptei incriminate. Prin urmare se reține faptul că, la etapa examinării cauzei contravenționale, de către agentul constatator au fost respectate exigențele privind examinarea multiaspectuală a circumstanțelor cauzei, pe cale de consecință, instanța de judecată ajunge la concluzia că, contravenientei i-a fost respectat dreptul la un proces echitabil, drept ce derivă din prevederile art. 6 al Convenție.

Astfel, faptele reținute de către agentul constatator prin procesul-verbal cu privire la contravenție, întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 225 alin. (2) Cod Contravențional, prin urmare contravenientul nu a făcut dovada celor susținute prin contestație, în sensul că nu se face vinovat de fapta reținută în sarcina sa de agentul constatator.

6.3. Subsecvent celor relatate supra, Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, probele ce se conțin în materialul contravențional și care au fost acumulate în corespundere cu norma legală, constituie probe utile, pertinente și concludente, care confirmă pe deplin vinovăția Marinei Tauber.

Mai mult, instanța de recurs reține că, calificarea deplină și obiectivă a împrejurărilor fiecărui caz presupune că în procesul constatării faptei contravenționale comise și al cercetării cazului, în baza probelor acumulate, respectând strict principiile de bază ale dreptului contravențional și ale procedurii contravenționale, este necesar să se stabilească: a fost sau nu încălcată norma materială a dreptului contravențional; vinovăția făptuitorului; făptuitorul este sau nu subiect al răspunderii contravenționale; circumstanțele atenuante și cele agravante ale faptei, iar soluționarea cazului în strictă conformitate cu legislația înseamnă că, pe lângă cercetarea corectă și sub toate aspectele a cazului contravențional, decizia cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale trebuie să fie adoptată în strictă corespundere cu cerințele legislației în vigoare, iar tipul și severitatea sancțiunii contravenționale aplicate trebuie să corespundă gradului de pericol social al faptei comise. Subsecvent este de reținut că încheierea unui proces-verbal cu privire la contravenție poate fi emisă numai atunci când în acțiunile (inacțiunile) făptuitorului sânt prezente toate elementele componente ale

contravenției, prevăzute în norma materială imputată (obiectul, latura obiectiva, subiectul, latura subiectiva).

Subsidiar celor punctate supra, este de reținut că încheierea unui proces-verbal cu privire la contravenție poate fi emisă numai atunci când în acțiunile (inacțiunile) făptuitorului sânt prezente toate elementele componente ale contravenției, prevăzute în norma materială imputată (obiectul, latura obiectiva, subiectul, latura subiectiva).

Instanța de recurs apreciază declarativ argumentul recursului precum că, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și la emiterea deciziei de sancționare agentul constator, nu a cercetat toate circumstanțele cazului sub toate aspectele, obiectiv și multilateral, deoarece ultimul nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare nu a prezentat instanței de recurs probe contrare întru combaterea celor constatate de către agentul constator, prin urmare în susținerea recursului, avocatul contravenientei nu a prezentat probe ce ar demonstra nevinovăția ultimei, în fapta încriminată.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că avocatul recurent nu a combătut probatoriul din dosar, respectiv dubii la capitolul vinovăției Marinei Tauber de comiterea faptei contravenționale, în condițiile în care au fost prezentate probe verosimile, concludente și pertinente, dar și administrate fără careva încălcări la etapa de colectare a acestora, care demonstrează clar și fără echivoc faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 225 alin. (2) Cod Contravențional.

În contextul dat, Colegiul penal determină că, la examinarea cauzei contravenționale, agentul constator a ținut cont în deplină măsură de prevederile legale, a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării Marinei Tauber.

În această privință, instanța de judecată consideră necesar de a face referire la punctul 38 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional, potrivit căruia, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu”.

În situația în care procesul-verbal cu privire la contravenție, legal întocmit, se bucură de prezumția legalității, iar cumulul de probe acumulate de către agentul constator demonstrează, fără echivoc, comiterea de către Tauber Marina a acțiunilor ilicite prevăzute la art. 225 alin. (2) din Codul contravențional, astfel încât, instanța de judecată nu are temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea

acțiunilor agentului constator și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție

Prin prisma faptului că procesul-verbal cu privire la contravenției este un act administrativ cu caracter individual, acestuia îi este aplicabilă prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal, iar făptuitorul nu a reușit să răstoarne această prezumție, invocându-se doar argumente pur declarative.

6.4. Prin urmare, Colegiul penal reconfirmă constatările de fapt ale cauzei, ce rezidă din materialele acumulate la dosar și cercetate nemijlocit de către instanța de judecată.

În același context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr. 28 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că, sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția acuzatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil (*Ruiz Torija contra Spaniei*, 09.12.1994, §29; *Papon contra Franței (nr.2)*, dec., 15.12.2001; *Boldea contra României*, 15.02.2007, §30).

7. Instanța corect a concluzionat, că față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost dovedită pe baza constatărilor personale ale agentului constator și a probelor acumulate, iar recurentului i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul verbal cu privire la contravenție, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură actul contestat.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art. 458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au

importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Astfel, conform prevederilor art. 440 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatat, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatat sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatat, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Colegiul notează că la stabilirea categoriei pedepsei făptuitorului, instanța de judecată a ținut cont de caracterul contravenției, de persoana vinovată și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea contravențională, precum și de faptul că pedeapsa contravențională este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare și de reeducare a contravenientului care se aplică de către instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit contravenții, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Mai mult, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea făptuitorului, precum și prevenirea săvârșirii de noi fapte contravenționale atât de către contravenienți, cât și de către alte persoane.

7.1. Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Instanța de recurs subliniază că, recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 466 Cod contravențional pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat dezacordul cu hotărârea contestată fără a fi invocate careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, or, conform art. 470 alin. (3) Cod contravențional, instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului, circumstanțe care la caz nu se regăsesc.

Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art. 467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Autorul își întemeiază recursul în baza art. 466 Cod Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-1).

7.2. În astfel de circumstanțe, se constată nefondată cererea expusă în recursul declarat privind aplicarea termenului de prescripție în prezenta cauză, or, potrivit art. 30, alin. (2) Cod contravențional, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an, însă, Tauber Marina a fost trasă la răspundere contravențională conform cerințelor legale, până la expirarea unui an din momentul constatării faptei și anume prin procesul verbal cu privire la contravenție din 29 martie 2023, în partea rezolutivă, agentul constatator i-a aplicat prin decizie sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 70 u.c., echivalentul a 3 500 lei, la aceeași dată 29 martie 2023 (f.d. 4).

Consecvent, potrivit art. 30 alin. (5) CCo termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției și *până la data rămânerii definitive a hotărârii* cu privire la cauza contravențională, ceea ce la caz nu se atestă, întrucât în speță nu există o hotărâre definitivă, or, hotărârea instanței de fond poate fi atacată cu recurs în termen de 15 zile.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul reiterează pct. 23 al deciziei Curții Constituționale din 05.03.2019, prin care s-a reținut că spre deosebire de cauzele penale, în cauzele contravenționale persoana învinuită de comiterea unei contravenții poate fi sancționată chiar de către autoritatea care are competența de a investiga fapta imputată. În funcție de competența autorității, sancțiunea poate fi impusă printr-un act administrativ care ia forma unei decizii, unui proces-verbal etc. Deciziile (hotărârile) contravenționale, inclusiv cele emise de agenții constatatori în limitele competenței atribuite prin lege, constituie documente executorii (articolul 11 lit. c) din Codul de executare). *Cu toate acestea, actele administrative în discuție pot fi contestate în instanța de judecată în termen de 15 zile* (articolul 448 alin. (4) din Codul contravențional). Contestația suspendă executarea sancțiunii contravenționale (articolul 448 alin. (5) din Codul contravențional), fără a suspenda curgerea termenului de prescripție al răspunderii contravenționale, care poate fi suspendat doar dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la procesul contravențional (articolul 30 alin. (7) din Codul contravențional).

Din cele menționate rezultă că, *deși actul administrativ prin care se constată fapta contravențională și se aplică o sancțiune contravențională este un document executoriu, acesta nu poate fi considerat definitiv din momentul în care este întocmit*, având în vedere faptul că *trăsătura „definitivatului” este caracteristică doar pentru hotărârile cu caracter jurisdicțional*. Prin urmare, doar lipsa contestării în termen, însoțită de lipsa motivelor fundamentate pentru repunerea în

termen, îi poate atribui deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale trăsătura definitivatului.

Totodată, deciziile administrative de aplicare a sancțiunilor contravenționale pot fi contestate prin intermediul a două căi de atac: prima instanță și recursul. Având în vedere faptul că în materie contravențională nu există calea de atac a apelului, momentul în care hotărârile primei instanțe devin definitive poate fi stabilit prin raportare la articolul 466 alin. (2) pct. 4)-6), iar cele ale instanței de recurs prin raportare la articolul 466 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Astfel, în prezenta pricină nu se atestă expirarea termenului de prescripție, or, decizia de sancționare a agentului constator din data de 29 martie 2023 a fost contestată la data de 12 aprilie 2023, iar hotărârea instanței de fond din 30 aprilie 2024 a fost contestată cu recurs la data de 14 mai 2024, prin urmare în prezenta pricină nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă pentru a putea fi considerat expirat termenul de atragere la răspundere contravențională a contravenientei Marina Tauber.

7.3. Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra contestației pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 225 alin. (2) Cod Contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or, hotărârea cuprinde circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

În consecință, Colegiul denotă că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Hotărârea CtEDO Garcia Ruiz versus Spania*).

8. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Sergiu Moraru, în interesele contravenientei Marina Tauber și va menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 aprilie 2024, fără modificări.

9. În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin. (1) pct. 1), lit. c), 474 Cod Contravențional al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru -

DECIDE:

Recursul declarat de avocatul Sergiu Moraru, în interesele contravenientei Marina Tauber, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 aprilie 2024 în cauza contravențională în privința contravenientei Tauber Marina învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 225 alin. (2) Cod contravențional al RM, se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea hotărârii fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător:

Oxana Robu

Judecător:
Cojocaru

Olga

Judecător:
Schibin

Vladislav